

Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir və Şirvan şəhərlərindən seçilmiş 50 məktəbi əhatə edən pilot layihənin tətbiqində əsas məqsəd tam orta təhsil səviyyəsində təhsilin təmayüllərə görə təşkilini sınaqdan keçirmək, gələcəkdə həmin prosesə kütləvi keçidlə bağlı müvafiq hazırlıq işləri aparmaq və bu barədə cəmiyyətdə ictimai rəy formalaşdırmaqdan ibarətdir.

Təhsil nazirinin 2015-ci il 8 iyun tarixli əmrinə əsasən, tədrisin təmayüllər üzrə təşkil olunacağı həmin təhsil müəssisələrinin təmayül sinifləri üçün tədris planları təsdiq edilib və fənn proqramları hazırlanaraq yerlərə çatdırılıb.

Tədris olunacaq fənlərin sayı texniki fənlər təmayüllü siniflərdə 9, riyaziyyat-iqtisadiyyat və humanitar fənlər təmayüllü siniflərdə 8, təbiət fənləri təmayüllü siniflərdə 10-dur. Təmayül istiqamətindən asılı olmayaraq, tədris planlarında Azərbaycan dili (rus bölməsində rus dili), xarici dil, ədəbiyyat, riyaziyyat, Azərbaycan tarixi, fiziki tərbiyə, gənclərin çağırışa qədərki hazırlığı fənləri saxlanılır.

Təmayül sinifləri mövcud qaydalarə uyğun olaraq, şagirdlərin sayı ən azı 20 nəfər olmaqla kompleksləşdiriləcək. 2016-2017-ci dərş ilində isə qeyd olunan məktəblərin müvafiq qaydalar üzrə kompleksləşdirilmiş XI siniflərində tədris təmayüllər üzrə davam etdiriləcək.

Təmayülləşmə ilə əlaqədar yerlərdə geniş məarifləndirmə işləri aparılıb, təmayül siniflərinin kompleksləşdirilməsi üzrə təşkilati tədbirlər görölüb, təmayül fənlərini tədris edən müəllimlər üçün təlimlər təşkil olunub.

Tam orta təhsil səviyyəsində təmayülləşmə üzrə pilot layihə Bakı şəhərindəki 5 məktəbdə bir neçə il öncə tətbiq olunmağa başlayıb və sonrakı illərdə daha 3 müəssisə pilot məktəblər siyahısına daxil olunub.

İndiyədək əldə olunan nəticələrin təhlili göstərir ki, tam orta təhsil səviyyəsində təmayülləşmənin tətbiqi şagirdlərin meyil və arzularına uyğun təşkil edildiyi üçün onlarda təlimə marağa xeyli artırır, məktəblilərin təhsil nailiyyətlərinə müsbət təsir edib.

Təmayülləşmə dünyanın bir çox ölkələrində tətbiq edilir. Beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatlarında yüksək nailiyyət əldə edən Sinqapur, Cənubi Koreya, Niderland, Polşa, Estoniya və bir sıra başqa ölkələrdə təmayülləşmə şagird nailiyyətlərinə müsbət təsir edən başlıca amillər sırasındadır. Məsələn, Sinqapurd şagirdlərin müxtəlif təmayüllərə bölünməsi VI sinifdən sonra aparılır və şagirdlərə müxtəlif istiqamətlərdə tədris proqramlarını seçmək imkanı verilir. Niderlandda təmayülləşmə 70-ci illərdən başlayaraq intensiv şəkildə tətbiq edilir. Böyük Britaniyada təmayülləşmə nəticəsində təhsilalanlara yuxarı siniflərdə az sayda fənn tədris olunur.

Ölkəmizdə təmayülləşmənin tətbiqindən gözləntilər aşağıdakılardır:

- Tədris prosesinin təşkilində şagirdlərin meyil və maraqları nəzərə alınacaq;
- Şagirdlər keçdikləri fənlərdən daha dərin biliklərə yiyələnecek;
- Şagirdlərin öyrənmə motivasiyası artacaq;
- Ali təhsil pilləsi üçün ixtisas istiqamətini müəyyənləşdirmiş şagirdlər daha yüksək hazırlıq səviyyəsini nümayiş etdirəcək;
- Şagirdlərin əlavə müəllim hazırlığına ehtiyacı azalacaq.
- Bütün bunlar son nəticədə təhsildə keyfiyyətin artmasına və yüksək ixtisaslı insan kapitalının formalaşmasına xidmət edəcəkdir.